

Notatka z 1. spotkania kwartalnego (Częstochowa, 14.03.2018)

Po naradzie koordynacyjnej dnia 14.03.2018 w Częstochowie odbyło się spotkanie kwartalne, w którym udział wzięli przedstawiciele Fundacji im. Stefana Batorego i jej konsultantów, PKP Polskich Linii Kolejowych, ZUE S.A. (Wykonawcy), MP Mosty (Inżyniera Kontraktu) oraz Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju.

Na spotkaniu poruszono, zgodnie z wcześniej zaanonsowaną agendą, następujące tematy:

1) Rola monitora społecznego. Odpowiadanie na prośby Zamawiającego o opinie i udostępnianie urobku zespołu monitorującego (vide: sprawa roszczenia nr 5)

Fundacja nawiązała do otrzymanej 25 stycznia br. od PKP PLK prośby o wydanie opinii w sprawie roszczenia Wykonawcy nr 5. Jej zespół zdecydował się spełnić tą prośbę, mając na uwadze, że jest to pierwszy tego rodzaju wniosek Zamawiającego i może mieć znaczenie systemowe dla rynku zamówień publicznych, a tym samym dla interesu publicznego. Z drugiej strony podkreślił, że Fundacja w prowadzonym monitoringu koncentruje się na potencjalnych nadużyciach i zagrożeniu korupcją, a celem jej działań nie jest badanie kwestii związanych z podziałem ryzyka między Zamawiającego i Wykonawcę. Fundacja stała zatem przed dużym dylematem czy zająć się tą sprawą, nietypową z punktu widzenia celów Paktu Uczciwości.

Według PKP PLK jest to wyjątkowe roszczenie z tego względu, że jego przyczyną jest wzrost cen obejmujący nie tylko jeden rodzaj np. konkretnego materiału, ale dobra, środki transportu, sprzęt i robociznę w szerszym zakresie, co wcześniej nie zdarzało się na projektach kolejowych. Zauważono, że obecnie tego rodzaju roszczenia zaczynają pojawiać się także przy innych zamówieniach PKP PLK. Jak podkreślali przedstawiciele Zamawiającego wnioskowanie o analizę roszczenia nr 5 do Fundacji podyktowane było właśnie tym, że nie jest ono specyficzne tylko dla jednego kontraktu i dotyczy ogólnego problemu praktyk dobrego zarządzania zamówieniami publicznymi, przez co opinia Fundacji wydaje się tutaj szczególnie cenna. Zaznaczyli, że nie widzą powodu powielania przez Fundację pracy, którą i tak ze swojej strony wykonuje Inżynier

Kontraktu.¹ Wydana przez Fundację opinia na temat roszczenia nr 5 będzie miała dla PKP PLK charakter wyłącznie pomocniczy i nie może namawiać do podjęcia konkretnego rozstrzygnięcia w tej sprawie, lecz zaprezentuje argumenty za i przeciw możliwych decyzji. Padła nieformalna zapowiedź, że kolejna prośba PKP PLK w stosunku do Fundacji dotyczyć ma powiadomienia o roszczeniu nr 4.²

PKP PLK wyraziło chęć otrzymywania na bieżąco nawet roboczych opinii i analiz przygotowanych przez zespół monitorujący, w nieformalnej korespondencji, na co przystanęli reprezentanci Fundacji.

2) Podsumowanie pierwszej fazy monitoringu. Konieczność osobnego omówienia uwag konsultantów Fundacji do dokumentacji przetargowej i odpowiedzi PKP PLK. Potrzeba powrotu do wcześniejszej korespondencji w celu przygotowania raportu z monitoringu przetargu

Przypomniano historię korespondencji między Fundacją a PKP PLK dotyczącą dokumentacji przetargowej odbytą w okresie I-II 2017 r. Fundacja przedstawiła przygotowane przez konsultantów prawnych i technicznych uwagi i pytania do opublikowanej dokumentacji, z większością których PKP PLK wówczas się nie zgodziła. Temat ten poruszony został na spotkaniu z udziałem obu stron w Warszawie 17 marca 2017 r. (patrz: załącznik nr 1), kiedy to ustalono, że uzgodnieniu stanowisk Fundacji i PKP PLK w tym zakresie należy poświęcić osobne spotkanie, do którego jednak do tej pory nie doszło.

Przedstawiciele PKP PLK podnieśli, że nie widzą powodu powrotu do tej sprawy, która z uwagi na zakończone postępowanie przetargowe ma dla nich charakter historyczny. Fundacja odpowiedziała, że z jej punktu widzenia wymaga ona jednak rzetelnego wyjaśnienia w celu poprawnego sformułowania wniosków do raportu z pierwszej fazy monitoringu, który Fundacja zamierza przygotować i wydać w pierwszej połowie tego roku.

¹ Komentarz p. Józefa Gąsiora z PKP PLK: to stwierdzenie było w innym kontekście. Chodziło o to, że w przypadku innych standardowych roszczeń nie było i nie ma powodu ("nie ma powodu" brzmi lepiej niż "nie ma sensu" :)) angażować Fundacji, co koresponduje z wypowiedzią Pana Dyrektora Makowskiego, że rozpatrywanie roszczeń nie jest celem PU. Roszczenie 5 nie jest standardowe i rozstrzygnięcia w tej kwestii mogą mieć znaczenie dla kształtowania dobrych praktyk.

² Komentarz p. Józefa Gąsiora z PKP PLK: to była tylko informacja (a nie formalna zapowiedź), rzucona troszkę żartem, że jest jeszcze podobne roszczenie - nr 4 o przepisach antydumpingowych. W świetle wyjaśnień FB o celach PU, sprawa opiniowania innych niestandardowych roszczeń przez FB pozostaje do odrębnego przedyskutowania.

Ustalono, że Fundacja najpierw na bazie sygnalizowanych w pismach zastrzeżeń przygotowuje wersję roboczą raportu, po czym skonsultuje ją z Zamawiającym oraz Ministerstwem, w ten sposób rozstrzygając wszelkie wątpliwości wokół uwag zgłoszonych w korespondencji.

3) Czas monitoringu. Przedłużenie harmonogramu inwestycji a ograniczenia dotyczące prowadzenia monitoringu po stronie Fundacji

Fundacja poinformowała, że Komisja Europejska zapewnia środki na prowadzenie monitoringu w ramach Paktu Uczciwości tylko do grudnia 2019 r. i obecnie nie widzi możliwości ich zwiększenia. Stąd biorąc pod uwagę późniejszą datę zakończenia monitorowanej inwestycji kolejowej istnieje realne ryzyko, że monitoring zostanie przerwany przed zakończeniem robót budowlanych.

Oprócz tego poprosił o wyjaśnienia dotyczące wersji harmonogramu inwestycji PKP PLK udostępnionej Fundacji z dnia 29.12.2017 i zmian, które zostały do niego wprowadzone w zestawieniu z pierwszym harmonogramem sprzed postępowania przetargowego z 18.08.2016. Przedstawiciele PKP PLK zwrócili uwagę, że Wykonawca zgodnie z umową ma 36 miesięcy na zakończenie robót budowlanych, wobec czego prace te powinny zakończyć się w lipcu 2020, natomiast kolejne trzy miesiące, do października 2020, trwać będą odbiory.³ Wydłużenie terminu zakończenia inwestycji ma związek z przedłużeniem postępowania przetargowego i podpisaniem umowy na jej realizację w terminie późniejszym, niż pierwotnie zakładano.

4) Działania komunikacyjne w projekcie. Plany komunikacyjne Fundacji w 2018 r. w ramach Paktu Uczciwości. Omówienie przyczyn z których odwołano warsztat dla lokalnych mieszkańców i mediów w Częstochowie

Fundacja podkreśliła udaną współpracę z Biurem Promocji PKP PLK w zakresie realizacji działań komunikacyjnych i przedstawiła związane z nimi plany na najbliższy rok. Planowanym na początek czerwca wydarzeniem jest m.in. warsztat w Warszawie na temat systemów *compliance* w zamówieniach publicznych. Fundacja zamierza zaprosić na niego

³ Komentarz p. Józefa Gąsiora do zdania *natomiast kolejne trzy miesiące, do października 2020, trwać będą odbiory*: ta część, to fragment roboczych wypowiedzi w związku z analizą sytuacji i poszukiwaniem przyczyny rozbieżności w harmonogramach. Ostatecznie wyjaśniło się, że FB bazuje na nieaktualnym harmonogramie, sprzed postępowania przetargowego. Po podpisaniu Umowy z Wykonawcą obowiązuje HRZW zgodny z Ofertą - 36 m-cy od daty zawarcia Umowy, czyli do lipca 2020

reprezentanta ZUE S.A., który mógłby podzielić się doświadczeniami z wdrażania polityki ochrony sygnalistów w firmie. Zapowiedziano też, że pod koniec roku ponownie odbędzie się wydarzenie podsumowujące kolejny rok prowadzenia pilotażów paktu uczciwości w Europie, z udziałem organizacji monitorujących, wykonawców i zamawiających.

Przedstawiciele Fundacji omówili też przyczyny dla których nie doszedł do skutku warsztat dla lokalnych mediów, organizacji i mieszkańców w Częstochowie, podkreślając, że widzą większe szanse na powodzenie takich działań w przyszłości, kiedy rozpoczną się roboty budowlane i mieszkańcy z uwagi na utrudnienia komunikacyjne i zmiany rozkładów jazdy zaczną bardziej interesować się inwestycją. Póki co jedynym śladem zainteresowania mieszkańców inwestycją pozostają komentarze pojawiające się pod zaproszeniem na warsztat na facebook-u (patrz: załącznik nr 2). Ze strony PKP PLK i Inżyniera Kontraktu padły sugestie wykorzystania stron internetowych miłośników kolei i www.skyscrapercity.com, które mogą okazać się dla Fundacji pomocne w pozyskaniu osób potencjalnie zainteresowanych monitoringiem.

5) Ustalenie miejsca i terminu kolejnego spotkania kwartalnego

Fundacja zaproponowała, żeby kolejne spotkanie kwartalne połączyć z konsultacjami roboczej wersji raportu z monitoringu przetargu. Jego preferowany termin to trzeci tydzień maja, ze wskazaniem na czwartek (24 maja). Czas i miejsce spotkania zostaną jeszcze potwierdzone.

opracował: Marcin Waszak, 19.03.2018

uwagi w komentarzach: Józef Gašior, 29.03.2018

Załączniki:

1. Notatka ze spotkania w siedzibie PKP PLK 17.03.2017
2. Zrzut ekranu dyskusji na facebook-u pod zaproszeniem na spotkanie w Częstochowie z mieszkańcami 21.02.2018